

Stosunek do rządu przed głosowaniem nad wotum nieufności

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

20 lat
Fundacji **CBOS**
1997–2017

20 lat Fundacji CBOS 1997-2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

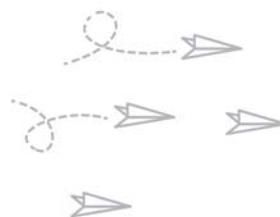
CBOS ZREALIZOWAŁ

836
badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735
komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600
ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000
respondentów

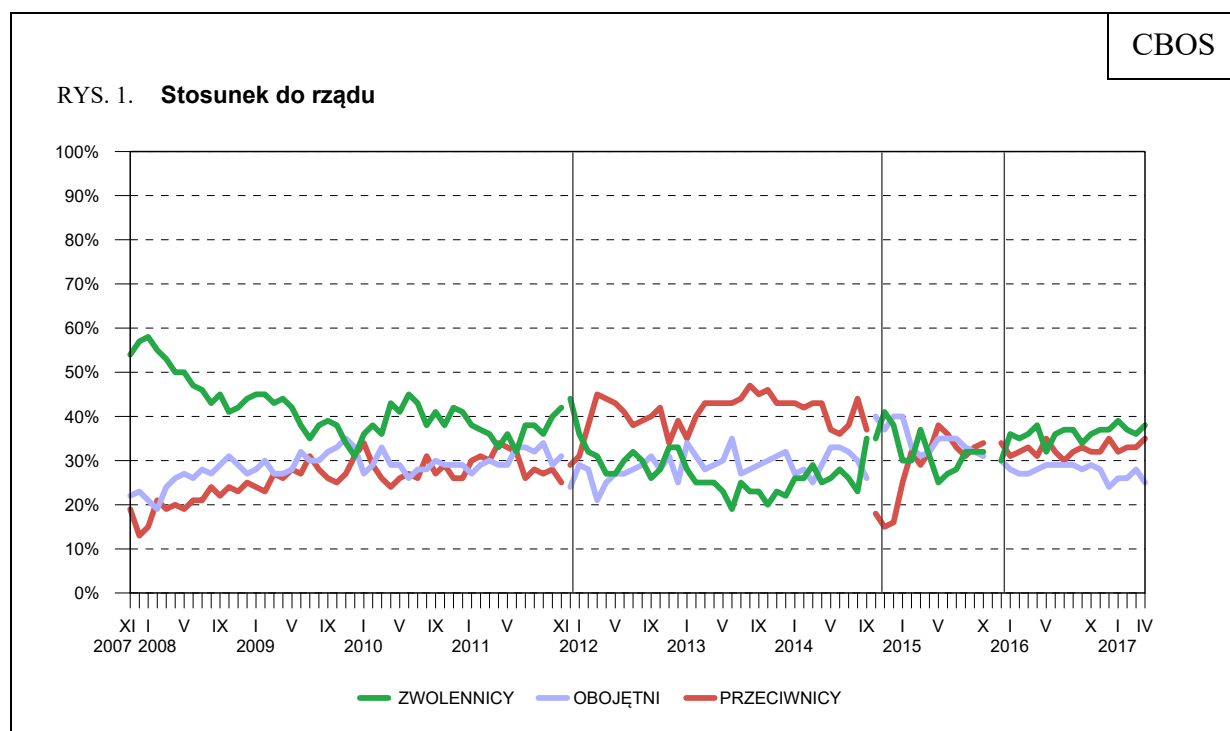
Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Kwietniowe badanie¹ zrealizowane zostało tuż przed sejmową debatą i głosowaniem nad wnioskiem posłów Platformy Obywatelskiej o „wyrażenie wotum nieufności Radzie Ministrów kierowanej przez Prezes Rady Ministrów Panią Beatę Szydło i wybranie Pana Grzegorza Schetyny na Prezesa Rady Ministrów”.

POPARCIE DLA RZĄDU

Stosunek do rządu Beaty Szydło od dłuższego czasu utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Od poprzedniego pomiaru nieco zwiększyła się jednak polaryzacja, jeśli chodzi o ogólny stosunek Polaków do urzędującego gabinetu – przybyło zarówno jego zwolenników (38%, od marca wzrost o 2 punkty procentowe), jak i przeciwników (35%, wzrost o 2 punkty), a zmalała grupa obojętnych (25%, spadek o 3 punkty).

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (323) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 30 marca – 6 kwietnia 2017 roku na liczącej 1075 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2016											2017		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Zwolennicy	36	38	32	36	37	37	34	36	37	37	39	37	36	38
Przeciwnicy	33	31	35	32	30	32	33	32	32	35	32	33	33	35
Obojętni	27	28	29	29	29	29	28	29	28	24	26	26	28	25
Trudno powiedzieć	4	3	4	3	4	2	5	3	3	4	3	4	3	3

Stosunek do rządu różnicują² przede wszystkim afiliacje polityczne badanych mierzone zarówno deklaracjami dotyczącymi głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu³, jak i deklarowanymi poglądami politycznymi. Najwięcej zwolenników obecny rząd ma wśród respondentów, którzy w wyborach do Sejmu zagłosowaliby na Prawo i Sprawiedliwość (87%). Na przeciwnym biegunie są osoby deklarujące zamiar głosowania na Platformę Obywatelską lub Nowoczesną Ryszarda Petru, z których zdecydowana większość określa się jako przeciwnicy obecnego rządu (odpowiednio 76% i 77%). Przeciwnicy rządu stanowią też największą grupę wśród badanych deklarujących zamiar głosowania w hipotetycznych wyborach, ale niezdecydowanych, na kogo oddać głos (41%). Podzieleni są natomiast sympatycy Kukiz'15, wśród których niemal równie liczni są zwolennicy i przeciwnicy rządu Beaty Szydło (odpowiednio 38% i 39% w tej grupie). Wśród badanych deklarujących absencję w hipotetycznych wyborach parlamentarnych oraz niezdecydowanych, czy w nich uczestniczyć, dominuje obojętność wobec rządu (odpowiednio 46% i 40%).

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z PR i SP)	87	3	9	1
Platforma Obywatelska	9	76	15	0
Kukiz'15	38	39	18	5
Nowoczesna Ryszarda Petru	10	77	13	0
Niezdecydowani, na kogo głosować	26	41	28	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	36	22	40	2
Niezamierzający brać udziału w wyborach	25	25	46	5

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

² Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

³ Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w kwietniu”, kwiecień 2017 (oprac. A. Cybulska).

Biorąc pod uwagę deklarowane poglądy polityczne zauważyć można, iż zwolennicy gabinetu premier Beaty Szydło dominują jedynie wśród badanych o orientacji prawicowej (69%). Wśród identyfikujących się z lewicą zdecydowaną większość stanowią jego przeciwnicy (63%). Negatywne nastawienia do rządu są też najczęstsze wśród deklarujących poglądy centrowe (45%), natomiast niepotrafiący określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica najczęściej deklarują obojętny stosunek do rządzącego gabinetu (40%), a wśród pozostałych z tej grupy nieco więcej jest jego przeciwników niż zwolenników (29% wobec 27%) – zob. tabelę aneksową 1.

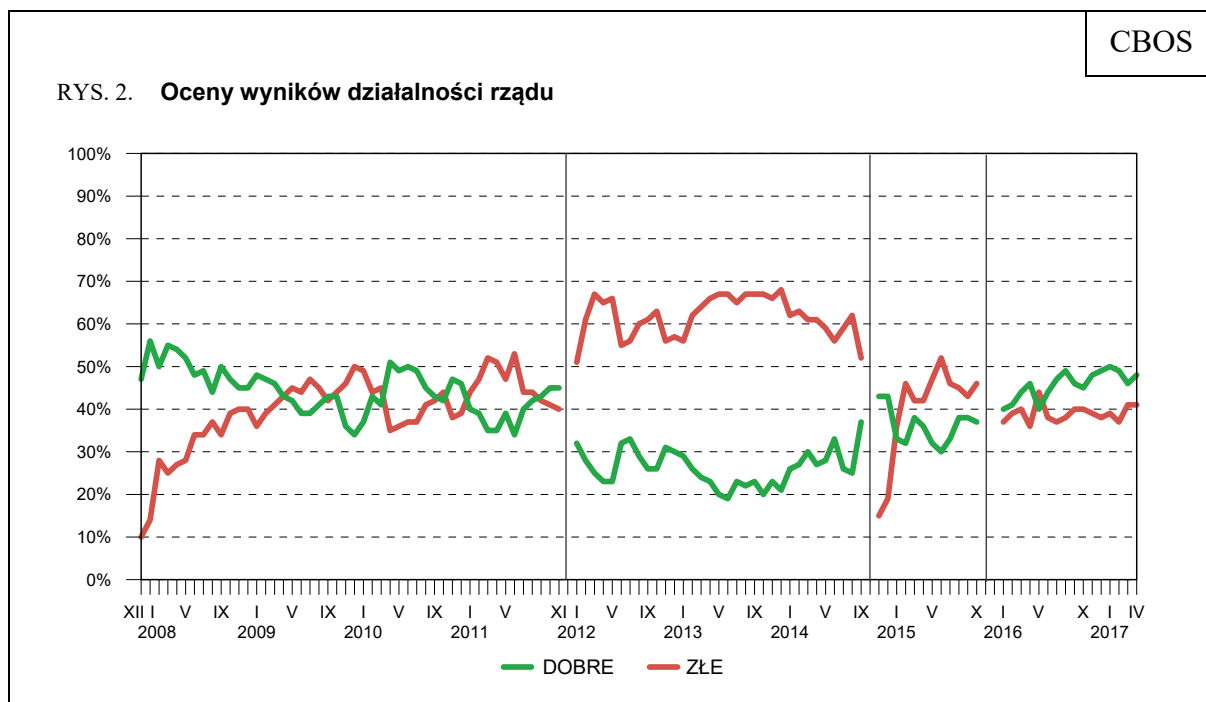
Spośród zmiennych społeczno-demograficznych stosunek do rządu najbardziej różnicuje wykształcenie badanych (zob. tabelę aneksową 1). W szczególności warto zwrócić uwagę, iż wraz z poziomem wykształcenia rośnie odsetek przeciwników obecnego gabinetu i w efekcie wśród osób z wykształceniem wyższym większość stanowią badani deklarujący się jako przeciwnicy rządu Beaty Szydło (54%). Im niższy poziom wykształcenia, tym więcej respondentów deklaruje obojętność wobec rządu. Jednocześnie jednak wśród badanych bez wyższego wykształcenia największą grupę stanowią jego zwolennicy (zob. tabelę aneksową 1).

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Po marcowym spadku nieznacznie przybyło badanych dobrze oceniających wyniki dotychczasowej działalności rządu premier Beaty Szydło (48%, od marca wzrost o 2 punkty procentowe). Nadal w mniejszości pozostają ci, którzy oceniają je negatywnie (41%, bez zmian). Zmniejszył się odsetek respondentów, którzy nie potrafili zająć jednoznacznego stanowiska w tej kwestii (11%, od marca spadek o 2 punkty).

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premier Beaty Szydło od czasu objęcia przez nią władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2016										2017			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Dobrze	44	46	40	44	47	49	46	45	48	49	50	49	46	48
Źle	40	36	44	38	37	38	40	40	39	38	39	37	41	41
Trudno powiedzieć	16	18	16	18	16	13	14	15	13	13	11	14	13	11

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tak jak w przypadku ogólnego stosunku do rządu, na postrzeżenie efektów jego prac w największym stopniu wpływają preferencje partyjne i deklarowane poglądy polityczne. Dotychczasowe wyniki działalności urzędującego gabinetu pozytywnie oceniają niemal wszyscy potencjalni wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (95%) oraz połowa elektoratu Kukiz’15 (50%).

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z PR i SP)	95	3	2
Platforma Obywatelska	14	82	4
Kukiz’15	50	41	10
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	81	12
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	45	22
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	53	30	18
Niezamierzający brać udziału w wyborach	36	41	23

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Krytycyzm dominuje natomiast wśród zwolenników Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej Ryszarda Petru (odpowiednio 82% i 81%). Wyniki dotychczasowej działalności rządu częściej oceniane są krytycznie niż pozytywnie przez zamierzających pójść

na wybory, ale niezdecydowanych, którą partię poprzeć (45% wobec 34%), oraz przez niezamierzających głosować w hipotetycznych wyborach parlamentarnych (41% wobec 36%), natomiast wśród niezdecydowanych, czy pójść na wybory, większość (53%) dotychczasowe wyniki działalności rządu Beaty Szydło ocenia pozytywnie.

Pozytywne oceny wyników działalności rządu premier Beaty Szydło od czasu objęcia przez nią władzy zdecydowanie przeważają wśród badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (76%), natomiast wśród identyfikujących się z lewicą i politycznym centrum większość stanowią respondenci oceniający je negatywnie (odpowiednio 68% i 53%). W grupie respondentów niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica opinie o dotychczasowych działaniach rządu są podzielone (zob. tabelę aneksową 2).

Spośród zmiennych społeczno-demograficznych również ocenę efektów działań rządu najbardziej różnicuje poziom wykształcenia badanych (zob. tabelę aneksową 2). Pozytywne oceny wyników dotychczasowych działań rządu przeważają wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym (odpowiednio 59% i 56%). Także ankietowani ze średnim wykształceniem częściej oceniają je pozytywnie niż negatywnie (46% wobec 43%). Najbardziej krytycznie nastawieni są natomiast badani z wykształceniem wyższym, z których większość (58%) wystawia wynikom działań rządu ocenę negatywną.

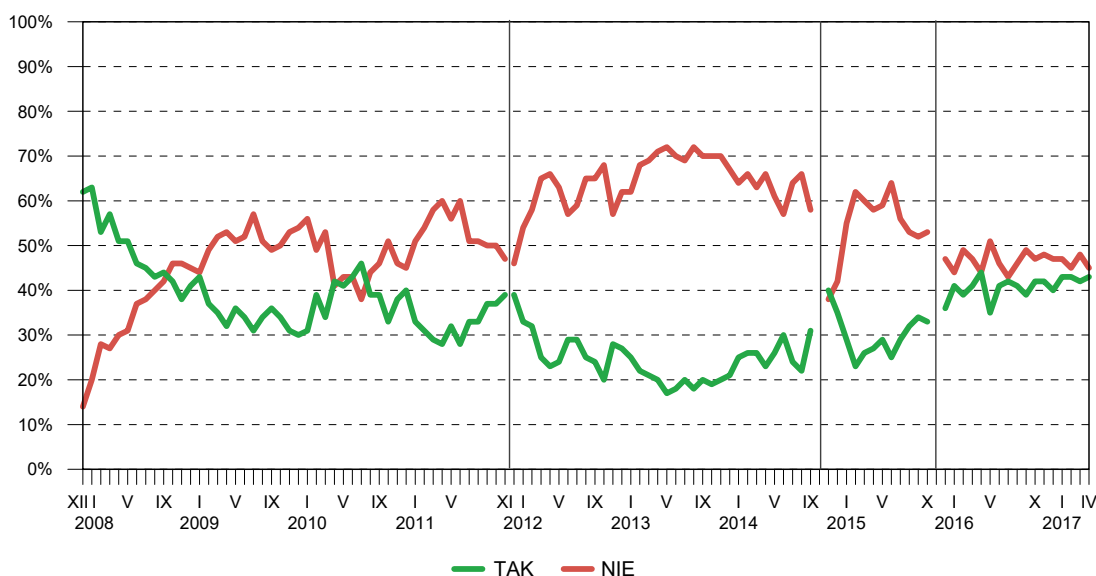
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

W porównaniu z marcem nastąpiło zmniejszenie krytycyzmu wobec polityki gospodarczej rządu i jej obecne oceny są takie jak w lutym – 45% badanych uważa, że nie stwarza ona szans poprawy sytuacji gospodarczej (od marca spadek o 3 punkty procentowe), a 43% taką szansę dostrzega (od marca wzrost o 1 punkt). W porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyła się grupa respondentów niepotrafiących ocenić działań rządu w obszarze gospodarki (wzrost z 10% do 13%).

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2016											2017		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Tak	41	44	35	41	42	41	39	42	42	40	43	43	42	43
Nie	47	44	51	46	43	46	49	47	48	47	47	45	48	45
Trudno powiedzieć	12	12	14	13	15	13	12	11	10	13	10	12	10	13

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Opinie o polityce gospodarczej obecnego rządu związane są przede wszystkim z afiliacjami politycznymi badanych, a najbardziej różnicują je preferencje partyjne. O ile 88% deklarujących zamiar głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu na Prawo i Sprawiedliwość uważa, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, to taka sama część potencjalnego elektoratu Nowoczesnej Ryszarda Petru i zbliżona zwolenników Platformy Obywatelskiej jest przeciwnego zdania (odpowiednio 88% i 80%). Potencjalni wyborcy Kukiz'15 są w tej kwestii podzieleni, z nieznaczną przewagą ocen pozytywnych (45%) nad negatywnymi (44%). Krytyczne opinie na temat polityki rządu w sferze gospodarki dominują wśród badanych, którzy deklarują zamiar głosowania, ale jeszcze nie wiedzą, którą partię poprzeć (51%), oraz wśród niezamierzających brać udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych (49%), natomiast wśród niezdecydowanych, czy w nich głosować, częstsze są oceny pozytywne niż negatywne (44% wobec 39%).

Tabela 6

Potencjalne elektoraty*	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z PR i SP)	88	5	6
Platforma Obywatelska	13	80	6
Kukiz'15	45	44	11
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	88	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	27	51	22
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	44	39	17
Niezamierzający brać udziału w wyborach	29	49	23

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Biorąc pod uwagę deklarowane poglądy polityczne zauważyć można, że o ile 70% badanych identyfikujących się z prawicą spodziewa się poprawy sytuacji gospodarczej w efekcie działań obecnego rządu, to taka sama część (70%) respondentów o orientacji lewicowej nie dostrzega w polityce prowadzonej przez rząd szans na rozwój gospodarki. Krytyczne oceny polityce gospodarczej rządu wystawia także większość ankietowanych deklarujących poglądy centrowe (56%) oraz największa grupa wśród niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica (44%) – zob. tabelę aneksową 3.

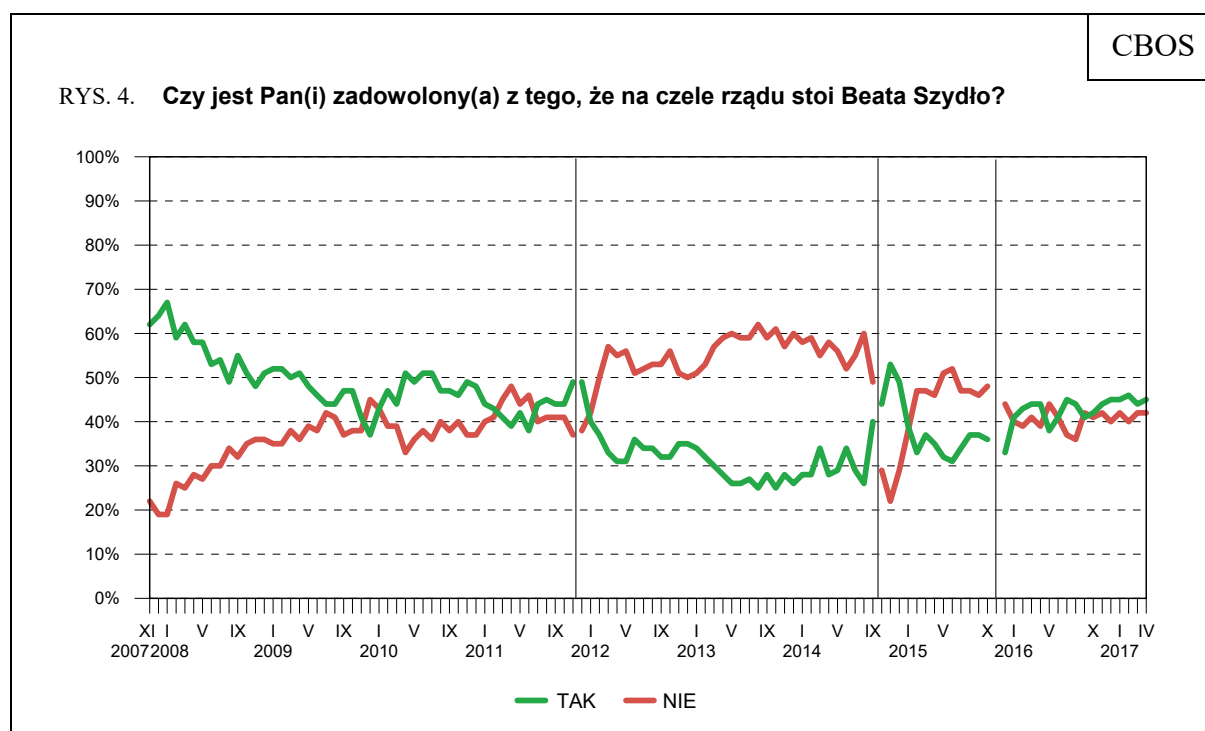
Odbiór polityki gospodarczej rządu związany jest również z osiągniętym przez badanych poziomem wykształcenia – im jest on wyższy, tym częstsze są oceny negatywne, a rzadsze pozytywne (zob. tabelę aneksową 3). W szczególności w większości negatywnie oceniają ją osoby z wyższym wykształceniem (57%), a pozytywnie – ankietowani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (51%).

ZADOWOLENIE Z PREMIER BEATY SZYDŁO

Nieznacznie poprawiło się postrzeganie premier Beaty Szydło. Zadowolenie z tego, że stoi ona na czele rządu, wyraża 45% respondentów (o 1 punkt procentowy więcej niż w marcu). Niezadowolonych z tego faktu jest obecnie 42% badanych (bez zmian), a 13% nie potrafi określić swojego stosunku do osoby pani premier (od marca spadek o 1 punkt procentowy). Kwietniowe wyniki są identyczne jak w styczniu br.

Tabela 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2016										2017			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Tak	44	44	38	41	45	44	41	42	44	45	45	46	44	45
Nie	41	39	44	41	37	36	42	41	42	40	42	40	42	42
Trudno powiedzieć	15	17	18	18	18	20	17	17	14	15	13	14	14	13

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Podobnie jak w przypadku poparcia udzielanego rządowi oraz ocen jego pracy, zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło, różnicują przede wszystkim preferencje partyjne i deklarowane poglądy polityczne. Z osoby premiera zadowolona jest zdecydowana większość potencjalnych wyborców Prawa i Sprawiedliwości (92%), natomiast niezadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło, w zdecydowanej większości wyrażają potencjalne elektoraty Nowoczesnej Ryszarda Petru (93%) i Platformy Obywatelskiej (83%). Podzieleni są natomiast zwolennicy Kukiz'15, spośród których 43% wyraża zadowolenie, a 44% niezadowolenie z osoby premiera. Dość podzieleni, choć z wyraźną przewagą niezadowolonych nad zadowolonymi (44% wobec 36%), są też badani zamierzający pójść na wybory, ale niezdecydowani, którą partię poprzeć, a także osoby deklarujące absencję,

wśród których 43% deklaruje niezadowolenie z osoby premiera, 30% jest zadowolonych, a 28% nie potrafi zająć stanowiska. Zadowoleni z faktu, że rządem kieruje Beata Szydło, stanowią natomiast większość (51%) wśród niezdecydowanych, czy wziąć udział w wyborach parlamentarnych.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z PR i SP)	92	4	4
Platforma Obywatelska	10	83	6
Kukiz'15	43	44	14
Nowoczesna Ryszarda Petru	2	93	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	36	44	20
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	51	31	18
Niezamierzający brać udziału w wyborach	30	43	28

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Z szefowej rządu zadowolonych jest 73% badanych o orientacji prawicowej, natomiast niezadowolenie deklaruje 71% ankietowanych identyfikujących się z lewicą. Niezadowoleni z faktu, iż rządem kieruje Beata Szydło, stanowią też większość (54%) wśród osób o poglądach centrowych oraz największą grupę wśród mocno podzielonych badanych, którzy nie potrafią określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica (39%) – zob. tabelę aneksową 4.

Z analiz różnicowań społeczno-demograficznych wynika, że – tak jak w przypadku ogólnego stosunku do rządu oraz ocen efektów jego działań i prowadzonej polityki gospodarczej – zadowolenie z osoby premiera różnicuje przede wszystkim poziom wykształcenia badanych (zob. tabelę aneksową 4). Zadowoleni z Beaty Szydło jako premiera są w zdecydowanej większości respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym (55%) oraz podstawowym lub gimnazjalnym (54%). Niezadowoleni z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło, są natomiast w większości absolwenci wyższych uczelni (60%). Wśród osób ze średnim wykształceniem opinie są dość podzielone, z niewielką przewagą przeciwników pani premier (45%) nad jej zwolennikami (42%).

Kwietniowe badanie zrealizowane zostało przed debatą i głosowaniem nad wotum nieufności dla rządu. Mimo poprzedzających je dyskusji, a zwłaszcza krytyki, która spotkała rząd po sprzeciwie wobec ponownego wyboru Donalda Tuska na stanowisko Przewodniczącego Rady Europejskiej, obecne notowania rządu nie odbiegają znacząco od tych, jakie uzyskiwał on przez cały okres swojej działalności, a w stosunku do marca można nawet mówić o niewielkiej poprawie, jeśli chodzi o oceny dotychczasowych wyników jego działalności i polityki gospodarczej.

Stosunek do rządu jest mocno zideologizowany. Społecznym zapleczem gabinetu Beaty Szydło i jej samej jako premiera są przede wszystkim zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości oraz pozostałych partii mających swoich przedstawicieli w rządzie, natomiast przeciwnicy rządu i pani premier rekrutują się przede wszystkim spośród potencjalnych elektoratów liberalnej opozycji parlamentarnej, czyli Platformy Obywatelskiej oraz Nowoczesnej Ryszarda Petru. Warto też zauważyć, iż na ogół przeciwnikami obecnego rządu i pani premier są badani deklarujący zamiar pójścia na głosowanie, ale niewiedzący, którą partię poprą. Z obecnym gabinetem i podejmowanymi przez niego działaniami najczęściej identyfikują się natomiast zwolennicy prawicy oraz osoby najbardziej religijne.

Opracowała

Barbara BADORA